

BILDANDE AV NATURRESERVATET PÅTERUDSSKOGEN, EDA KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen del av fastigheterna Påterud 1:6 och 1:52 som naturreservat. Det aktuella området, vars exakta gränser bestämts vid en lantmäteriförrättning, avgränsas med den svarta heldragna linjen på kartan i bilaga 1.

Reservatets namn ska vara Påterudsskogen.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och vårda och bevara värdefulla naturmiljöer.

Påterudsskogens reservat bildas med syftet att:

- bevara värdefull lövträdsrik gammal barrskog,
- strukturer som till exempel död ved, lövträd och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning,
- typiska arter och strukturer för dessa skogstyper ska ha ett gynnsamt tillstånd.

Syftet uppnås genom att inget skogsbruk bedrivs i området. Områdets orördhet bibehålls genom att exploatering och arbetsföretag i området förhindras.

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet samt den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i den rätt att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. bedriva någon form av skogsbruk samt ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
2. bedriva täkt och annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika eller anordna upplag
3. dra fram mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. bedriva markförbättringsåtgärd som kalkning eller gödsling
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

Föreskriften A1 utgör inte hinder för passröjning under förutsättning att inte naturvärden påverkas negativt och att åtgärden sker i samråd med reservatsförvaltaren.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång:

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. gränsmarkering av reservatets yttergränser
2. anläggande av parkeringsplats
3. uppsättande av informationstavla
4. anläggande, utmärkning och underhållande av led
5. skötselåtgärder i enlighet med skötselplanen
6. undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i reservatet i övrigt (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in ryggradslösa djur, t ex skalbaggar, snäckor och fjärilar
2. samla in mossor, lavar och vedsvampar
3. skada eller ta bort död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar
4. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar
5. framföra fordon

Föreskriften C5 utgör inte hinder för hämtning av fällt vilt enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§) under förutsättning att fordon med lågt marktryck används så att spårbildning inte sker. Föreskriften C5 utgör inte hinder för körning med fyrhjuligt fordon, inom område som markerats på karta i bilaga 2, i samband med skogsbruksåtgärder på närliggande fastigheter. Föreskriften C5 utgör inte heller hinder för körning på tjälad mark över Rövattsmossen, inom område som markerats på karta i bilaga 2, i samband med skogsbruksåtgärder på närliggande fastigheter. Körning över Rövattsmossen får inte ge upphov till permanent spårbildning.

I samband med vetenskapliga undersökningar kan Länsstyrelsen meddela undantag från ordningsföreskrifterna under C. Till vetenskapliga undersökningar räknas bl.a. den del av länsstyrelsens regionala miljöövervakning som utförs i samråd med naturvårdsförvaltningen samt undersökningar inom ramen för uppföljning av åtgärdsprogram för enskilda arter.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling. Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dessa föreskrifter omedelbart efter ikraftträdande, även om de överklagas.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen den i bilaga 4 redovisade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Påterudsskogens naturreservat
Län	Värmland
Kommun	Eda
Lägesbeskrivning	9,5 kilometer nordväst om Koppom
Församling/Socken	Järnskog
Topografisk karta	11BNO
Ekonomisk karta	11B6g och 11B6h
Naturgeografisk region	28b
Kulturgeografisk region	Värmlands och Dalslands dalbygder
Fastigheter	Del av Påterud 1:6A och del av Påterud 1:52
Areal	22 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

I april 2005 hamnade de berörda fastigheterna hos Allmänna Arvsfonden. Genom tips från allmänheten fick Skogsstyrelsen tips om att fastigheterna var till salu och att de hyste höga naturvärden. Skogsstyrelsen kontaktade Länsstyrelsen i slutet av sommaren 2005 för att informera om att läget. Skogsstyrelsen inledde under tiden en fördjupad nyckelbiotopsinventering för att få ett bättre underlag om områdets biologiska värden. Nyckelbiotopsinventeringen visade att området hyser höga naturvärden och vid Länsstyrelsens besök i fält bekräftades detta. I december 2006 skickades en ansökan till Allmänna Arvsfonden om avstående till Naturvårdsfonden med syftet att inrätta ett nytt naturreservat. Allmänna Arvsfonden avstod senare fastigheten.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Skårsjöns vägsamfällighet och Eda Kölabygdens lokalavdelning av LRF, lämnar synpunkten att närliggande marker får försvårat skogsbruk i och med reservatsbildningen och anser därför att även ägare av närliggande fastigheter borde finnas med på sändlistan. Marken i området är mycket kuperad och därför är det svårt att hitta alternativa vägar för virkestransport och transporter för skogsbruket.

Skårsjöns vägsamfällighet vill att frågan om andelstal i vägsamfälligheten utreds innan beslut fattas. De vill också veta vilken beredskap det finns för bekämpning av angrepp av skadeinsekter typ barkborre. Vad gäller parkeringsplats så vill vägsamfälligheten att frågan tas efter att andel i vägsamfällighet är utrett.

Påteruds Viltvårdsområde är positiva till föreskrifterna om jakt som ger rätt att hämta skjutet vilt och passröjning och vill disponera jakten i naturreservatet.

Ulf T Carlsson tillstyrker bildandet av naturreservatet med tillhörande skötselplan samt påpekar att det i en inventering 1979 påträffades tretåig hackspett, gråspett och vitryggig hackspett i närområdet till naturreservatet.

Naturvårdsverket avstyrker de föreslagna skötselåtgärderna och parkeringsplatsen, med hänvisning till objektets begränsade areal och belägenhet.

Wermlands ornitologiska förening, Eda kommun och Bergsstaten har inget att invända mot bildandet av naturreservatet.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

För att underlätta för skogsbruket ändras föreskrifterna så att det medges undantag för körning i samband med skogsbruk enligt markeringar på karta.

Länsstyrelsen bedömer att andel i vägsamfällighet inte behöver vara utrett före beslut tas, utan kan förhandlas separat. När det gäller angrepp av insekter så bedömer inte Länsstyrelsen att det finns någon stor risk eftersom det är relativt långt till närliggande mogen granskog.

Påteruds Viltvårdsområde har erbjudits jaktarrende inom reservatet.

Skötselplanen ändras så att fri utveckling gäller i hela området. Reservatet ska inte ha någon anvisad parkeringsplats.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Västra Värmland består till stor del av kuperad terräng med större och mindre sprickdalssystem, vilket ger upphov till en mycket värdefull mosaik av skogstyper. I sprickdalar och svackor finns bland annat fuktiga och sumpiga granskogar, lövsumpskogar och skyddade lodytor med sällsynta och krävande mossor och lavar. Sluttningarna hyser granbestånd, i en del fall av höga boniteter, särskilt i nedre delar av längre sluttningar där berggrunden innehåller basiska mineral. Branter innehåller ofta lövträdsrika bestånd, medan bergryggarna vanligen är talldominerade.

Lövträdsrika marker har vanligen primärt uppstått som s.k. lövbrännor, d.v.s. lövträden har kommit upp till följd av skogsbrand, och sedan har lövträdsrikedomen i många fall upprätthållits genom skogsbete. Många av de lövträdsrika skogsmarker som finns i västra Värmland hotas nu av utarmning i och med att skogsbetet upphört sedan ett par decennier, vilket leder till att lövträden konkurreras bort av uppväxande gran.

Sekundära lövträdsmarker förekommer också i stor omfattning i det västvärmländska landskapet, exempelvis i form av igenvuxna ängar och hagar och lövträdsbevuxna väg- och dikeskanter.

Påterudsskogen är belägen i västra delen av Eda kommun, en del av länet som är rik på nyckelbiotoper och därför tilldragit sig stort intresse vid bildande av naturreservat. På grund av den stora förekomsten av lövträdsrika marker hyser Västvärmland och delar av Dalsland fortfarande vitryggig hackspett och ett stort arbete har lagts ner på att kartera lämpliga områden där åtgärder kan hjälpa arten att etablera nya revir. Ett av de storområden som innehåller särskilt höga andelar lövträdsrik skog och som specialkarterats vad gäller förekomsten av lövträd inom åtgärdsprogrammet för vitryggig hackspett, är det område som kallas vitryggsområde Skårsjöälven. Det området omfattar bland annat Påteruds- och Kolsruds- hemman.

Påterudsskogen passar strategiskt mycket bra, både för säkerställandearbetet med värdefulla skogar i västra Värmland i allmänhet och för arbetet med att öka andelen lövträd och andel insektsangripen ved för åtgärdsprogrammet vitryggig hackspett i synnerhet (hackspetten är en paraplyart; åtgärdsprogrammet arbetar för en mängd krävande djur och växter som har likartade krav som den vitryggiga hackspetten och som således alla gynnas av likartade åtgärder i landskapet).

Rödlistade arter (hotklasskategori inom parentes) som påträffats inom området är: brunpudrad nållav (NT), *Chaenotheca gracillima*, lunglav (NT), *Lobaria pulmonaria*, västlig njurlav (NT), *Nephroma laevigatum*, vedtrappmossa (NT), *Anastrophyllum hellerianum*, stor aspticka (NT), *Phellinus populicola*, kandelabersvamp (NT), *Artomyces pyxidatus*, större flatbagge (VU), *Peltis grossa* samt tretåig hackspett (VU), *Picoides tridactylus*.

Signalarter som påträffats i området är: kortskaftad ärgspik, *Microcalicium ahlneri*, garnlav, *Alectoria sarmentosa*, kattfotslav, *Arthonia leucopellea*, skinnlav, *Leptogium saturninum*, stuplav, *Nephroma bellum*, bårdlav, *Nephroma parile*, korallblylav, *Parmeliella triptophylla*, skuggblåslav, *Hypogymnia vittata*, rostfläck, *Arthonia vinosa*, gulnål, *Chaenotheca brachypoda*, stubbspretmossa, *Herzogiella seligeri*, ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus*, vedticka, *Phellinus*

viticola, barkticka, *Oxyporus corticola*, asppraktbagge, *Poecilonota variolosa* samt bronsbjon,
Callidium coriaceum.

Motiv till skydd

Inom ramen för de av riksdagen 16 antagna miljö kvalitetsmålen, ingår som ett delmål i miljömålet levande skogar att undanta ytterligare skyddsvärd skog från skogsbruk. Länsstyrelsen arbetar med att skydda en del av dessa skogsområden genom att bilda naturreservat. Idag är ca en halv procent av länets produktiva skogsmark undantagen skogsbruk i naturreservat.

Vid utpekandet av nya förslag på naturreservat prioriterar Länsstyrelsen områden med:

- höga naturvärden, t.ex. förekomst av hotade arter och ovanliga skogliga strukturer
- skogar som är kraftigt underrepresenterade på regional och nationell nivå inom dagens redan skyddade areal
- områden där reservatet kompletterar redan befintliga avsatta skogsområden, både statligt skyddade och frivilligt avsatta
- områden som ingår i en s.k. värde trakt där ett kluster av värdefulla områden förekommer i landskapet.

Påterudsskogen uppfyller två av de fyra ovan uppräknade kriterierna. Området är viktigt för arbetet med att bevara vitryggig hackspett och flera andra arter som har samma krav på sin livsmiljö. Området ingår dessutom i två värde trakter, trakt för barrblandskog och trakt för granskog.

Påterudsskogen har en hög andel asp, men hyser även andra sorters lövträd, främst björk. Området är variationsrikt och hyser en mängd olika substrat och livsmiljöer, vilket skapar goda förutsättningar för olika kryptogamer och vedlevande insekter.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärd område vars naturkvalitéer endast kan säkerställas genom att det undantags från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljö kvalitetsmål m.m.

Bildandet av naturreservatet Påterudsskogen är en del i Länsstyrelsens arbete med att uppnå delmål 1 inom miljö kvalitetsmålet "Levande skogar". Beslutet följer även riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Bildandet är även en del i Länsstyrelsens arbete med att uppfylla det regionala miljömålet om att hejda förlusten av biologisk mångfald till 2010 samt det regionala målet om att inte förlora någon av de nationellt hotade arterna till 2015.

Skyddet av området är en del i genomförandet av åtgärdsprogrammet för vitryggig hackspett.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Länsstyrelsens ställningstagande i denna del har skett med tillämpning av proportionalitetsprincipen.

Upplysningar

Länsstyrelsen är enligt punkten A2 bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, ansvarig för att bedriva tillsyn över reservatet. Särskild tillsynsman anlitas. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden ska vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter reservatsbildningen statens ansvar.

Hur man överklagar, se bilaga 5

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Eva Eriksson. Föredragande har varit byrådirektör Linda Stöberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljörättsjurist Karin Sjöberg och antikvarie Carina Gottfridsson

Eva Eriksson

Linda Stöberg

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Områdesbeskrivning
4. Skötselplan
5. Hur man överklagar

Sändlista

Kammarkollegiet, Arvsfondsenheten, Att. Anne Wickström, Box 2218, 103 15 STOCKHOLM

Eda kommun, Box 66, 673 22 CHARLOTTENBERG

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Skogsstyrelsen Region Svea, Box 387, 651 09 KARLSTAD

Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Wermlands Ornitologiska Förening, c/o Jan Rees, Soldattorpet 48, 653 50 KARLSTAD

Värmlands Botaniska Förening, c/o Per Larsson, Fallängsvägen 39 A,
671 51 ARVIKA

Värmlands läns jaktvårdsförbund, Box 65, 660 60 MOLKOM

Eda älgskötselområde, Ove Magnusson, Storgatan 69, 673 31 CHARLOTTENBERG

Påteruds Viltvårdsområde, C/o Stig Bengtsson, Påterud, Granliden, 670 41 KOPPOM

Skårsjöns vägsamfällighet, C/o Conny Bengtsson, Korsbyn Brårestuga, 670 41 KOPPOM

Lantbrukarnas Riksförbund, Länsförbundet i Värmlands län, Lillerud, 660 50 VÅLBERG

Ulf T. Carlsson, Älvsborgsvägen 6, 681 43 KRISTINEHAMN

Samhällsbyggnadsenheten

Enheten för areella näringar

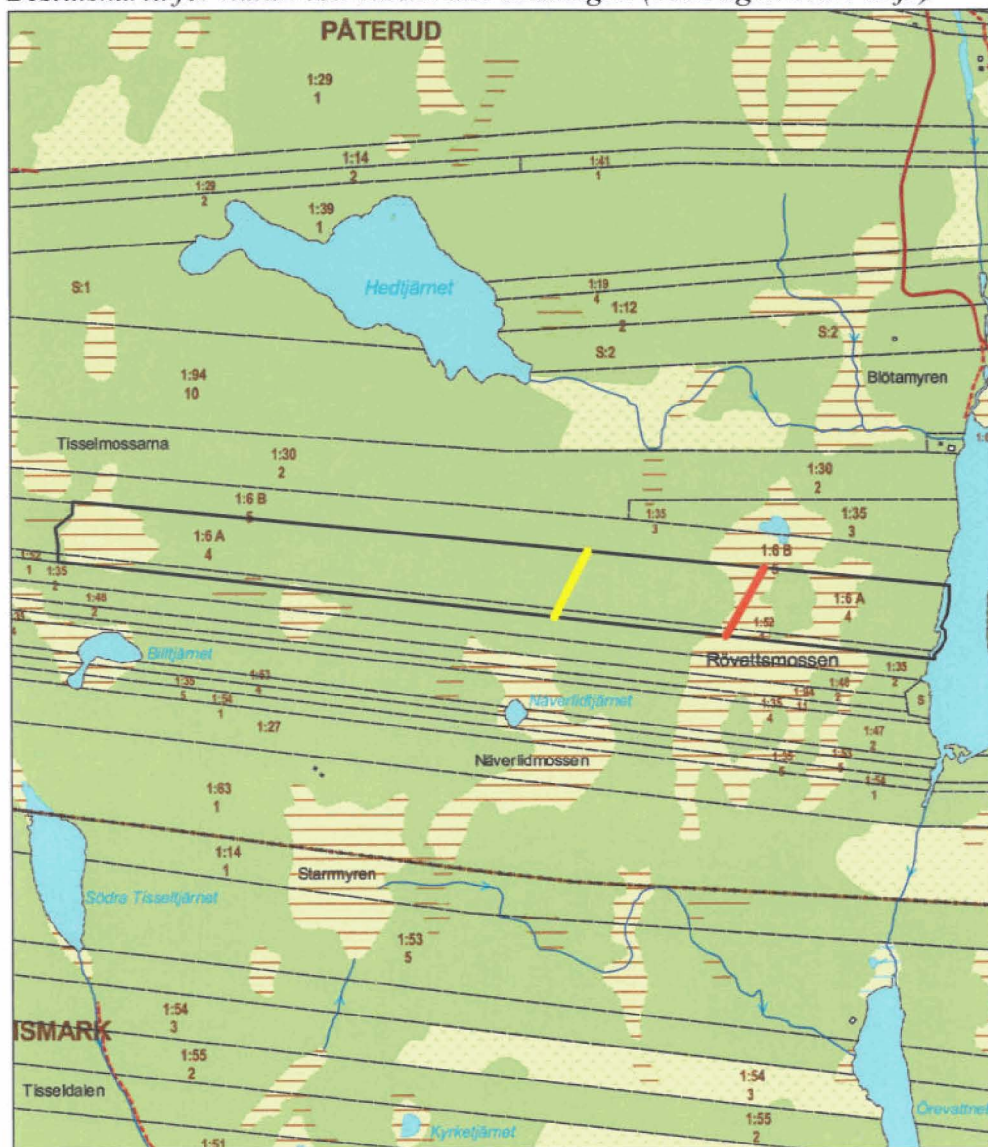
Översiktskarta för naturreservatet Påterudsskogen (svart skrafferat område)

0 1 000 2 000 4 000 6 000 8 000
Meter

Beslutskarta för naturreservatet Påterudsskogen (heldragen svart linje)

Teckenförklaring

- Körväg fyrhjuling för skogsbruk
- Körväg över Rövattsmossen för skogsbruk

OMRÅDESBESKRIVNING FÖR NATURRESERVATET PÅTERUDSSKOGEN

Påterudsskogen ligger i västra Värmland och är ett kuperat och varierat område på 22 hektar, som sträcker sig från sjön Rövattnet i öster till Tisselmossarna i väster. Skogen består främst av lövträdsrik äldre barrskog med inslag av död och döende ved, lövträd och gamla grova träd. Lövträden består främst av gammal, grov asp.

Historik

Påterud ligger i en gränstrakt som före 1551 hörde till Dalsland och det finns uppgifter om att trakten ännu tidigare tillhört Norge. Hemmanet Påterud nämns första gången i skrift 1540. På grund av att området ligger nära gränsen så finns det många historier om händelser i skogarna under andra Världskriget. bl.a. figurerade Näverlidskojan i en historia om en misstänkt spion.

Vid Näverlidskojan, som ligger strax söder om reservatet, pågick kolning under 40-talet. Det var inte den enda stugan i skogarna. Drygt en kilometer norr om reservatet låg ett tjärbränneri och två kilometer norr om området fanns det två sätrar. Den närmsta sätern, Tisselsätern, låg bara några hundra meter väster om reservatet. Uppgifter från Lantmäteriet visar att sätern var i bruk 1843. Två kilometer norr om reservatet fanns ytterligare två sätrar vid "Bjuränga". Sätrarna var bruk till senare hälften av 1800-talet. I ett sockenprotokoll från 1846 finns uppgifter om att en björn dödade en ko vid sätern.

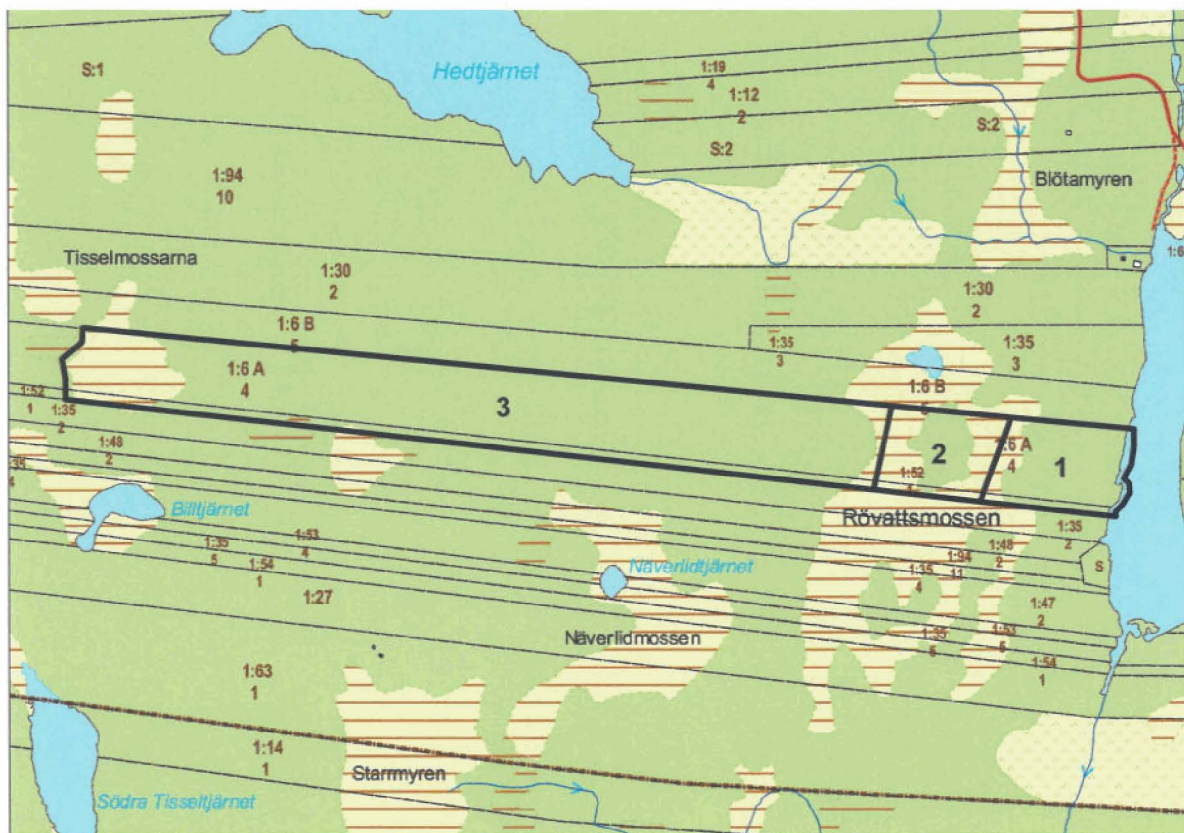
Andra verksamheter i skogen var tjärbränneri och det finns rester av ett sådant en kilometer norr om reservatet.

Skogsbruk har bedrivits i området, men i gamla tider var det till husbehov som byggnadsvirke och ved. Först efter att skogen 1843 skiftades på respektive hemmansägare kom avverkningar igång i något större skala. Terrängen försvårade dock transport av virke. Det virke man kunde transportera fram kördes till vattnen Björkelången, Skårsjön eller Långebäck för vidare flottning till sågverk och pappersbruk i Dalsland eller Norge. En av flottlederna berörde sjön Rövattnet. Strax söder om naturreservatet finns en allmänning som använts för upplägg av virke som körts fram via myren och för mätning innan flottningen. Flottningen upphörde så sent som 1962 och därefter transporterades virket via skogsbilvägen som blev färdig 1965. För att underlätta en stor drivning 1976 byggdes en vinterbilväg över Rövattsmossen.

Skogsarbetarna bodde i kojor där det fanns stall med plats för hästarna. Norr om Rövattnet fanns en sådan stuga och vid Näverlidstjärn en annan. Flera liknande kojor fanns i skogarna och på 40- och 50- talen kom det huggare från Danmark, Österrike och många andra länder för att arbeta i skogen.

1. Delområden

Figur 1. Påterudsskogen är uppdelad i tre delområden.

1.1 Beskrivning av delområden

1.1.1 Delområde 1 Barrskog

Barrskog mellan sjön Rövattnet och Rövattsmossen. Skogen är självföryngrad. Närmast mossen består den mest av tall, men ju närmare branten mot sjön man kommer, desto större blir lövträdsinslaget, främst björk men även en del asp. Död ved förekommer i form av lågor och enstaka torrträd. Halva området är klassat som naturvärdesobjekt i nyckelbiotopsinventeringen.

1.1.2 Delområde 2 Fuktig barrskog

Fuktig barrskog på ö i Rövattsmossen. Området har brandrefugial karaktär. I norra delen finns ett parti med äldre barrskog med inslag av björk. En del av området är klassat som nyckelbiotop och resten av skogen som naturvärdesobjekt i nyckelbiotopsinventeringen.

Funna arter:

Gulnål, *Chaenotheca brachypoda*

1.1.3 Delområde 3 Lövträdsrik barrskog

Lövträdsrik barrskog i kuperad terräng. På höjdryggarna växer främst tall, ofta på ljungklädda hållmarker. Tallskogen är bitvis luckig och det finns inslag av äldre, solbelyst tall och enstaka senvuxen gran. I sluttningarna ökar graninslaget och nere i svackorna rinner små bäckar genom fuktiga partier. Även i granskogen finns inslag av enstaka äldre tall och det förekommer lövträd i hela området. Andelen asp är störst i de västra delarna, där det också finns äldre spår av brand i gamla stubbar. Området är bitvis rikt på död och döende ved i form av lågor och torrträd. Längst i väster gränsar området till Tisselmossarna. Skogen längs mossen är talldominerad. Kantskogen är åldersvarierad och det finns enstaka äldre tall och gran. Området är till största delen klassat som nyckelbiotop och resten av skogen är klassad som naturvärdesobjekt enligt nyckelbiotopsinventeringen.

Funna arter:

Brunpudrad nållav (NT), *Chaenotheca gracillima*
lunglav (NT), *Lobaria pulmonaria*
västlig njurlav (NT), *Nephroma laevigatum*
kortskaftad ärgspik, *Microcalicium ahlneri*
garnlav, *Alectoria sarmentosa*
kattfotslav, *Arthonia leucopellea*
skinnlav, *Leptogium saturninum*
stuplav, *Nephroma bellum*
bårdlav, *Nephroma parile*
korallblylav, *Parmeliella triptophylla*
skuggblåslav, *Hypogymnia vittata*
rostfläck, *Arthonia vinosa*
gulnål, *Chaenotheca brachypoda*
vedtrappmossa (NT), *Anastrophyllum hellerianum*
stubbpretmossa, *Herzogiella seligeri*
stor aspticka (NT), *Phellinus populicola*
kandelabersvamp (NT), *Artomyces pyxidatu*
ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus*
vedticka, *Phellinus viticola*
barkticka, *Oxyporus corticola*
större flatbagge (VU), *Peltis grossa*
asppraktbagge, *Poecilota variolosa*
bronsbjon, *Callidium coriaceum*

2008-09-22

Dnr 511-10322-05

tretåig hackspett (VU), *Picoides tridactylus*.

Avd. för Natur & Näring
Naturvårdsenheten
Linda Stöberg

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET PÅTERUDSSKOGEN

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och vårda och bevara värdefulla naturmiljöer.

Påterudsskogens reservat bildas med syftet att:

- bevara värdefull lövträdsrik gammal barrskog,
- strukturer som till exempel död ved, lövträd och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning,
- typiska arter och strukturer för dessa skogstyper ska ha ett gynnsamt tillstånd.

Syftet uppnås genom att inget skogsbruk bedrivs i området. Områdets orördhet bibehålls genom att exploatering och arbetsföretag i området förhindras.

2 Beskrivning av bevarandevärden

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Påterudsskogen
RegDosnummer	2005623
Kommun	Eda
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	17,0 ha
Gammal lövträdsrik barrskog	9,8 ha
Myr	4,3 ha
Total areal	21,7ha
Funna bevarandevärden:	
Markslag	Lövträdsrik äldre barrskog
Strukturer	Gamla aspar, äldre tallar, död ved i form av lågor och torrträd, lodytor
Arter	Tretåig hackspett, större flatbagge, stor aspticka, kandellabersvamp, brunpudrad nållav, lunglav, västlig njurlav och

	vedtrappmossa.
Berörda åtgärdsprogram	Åtgärdsprogram för vitryggig hackspett

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Området ligger mindre än två kilometer från den norska gränsen och inte i direkt anslutning till någon väg. Markanvändningen i området är och har tidigare varit skogsbruk. Det finns spår av att kolning bedrivits i området och det finns uppgifter om att säterbruk kan ha förekommit i trakten.

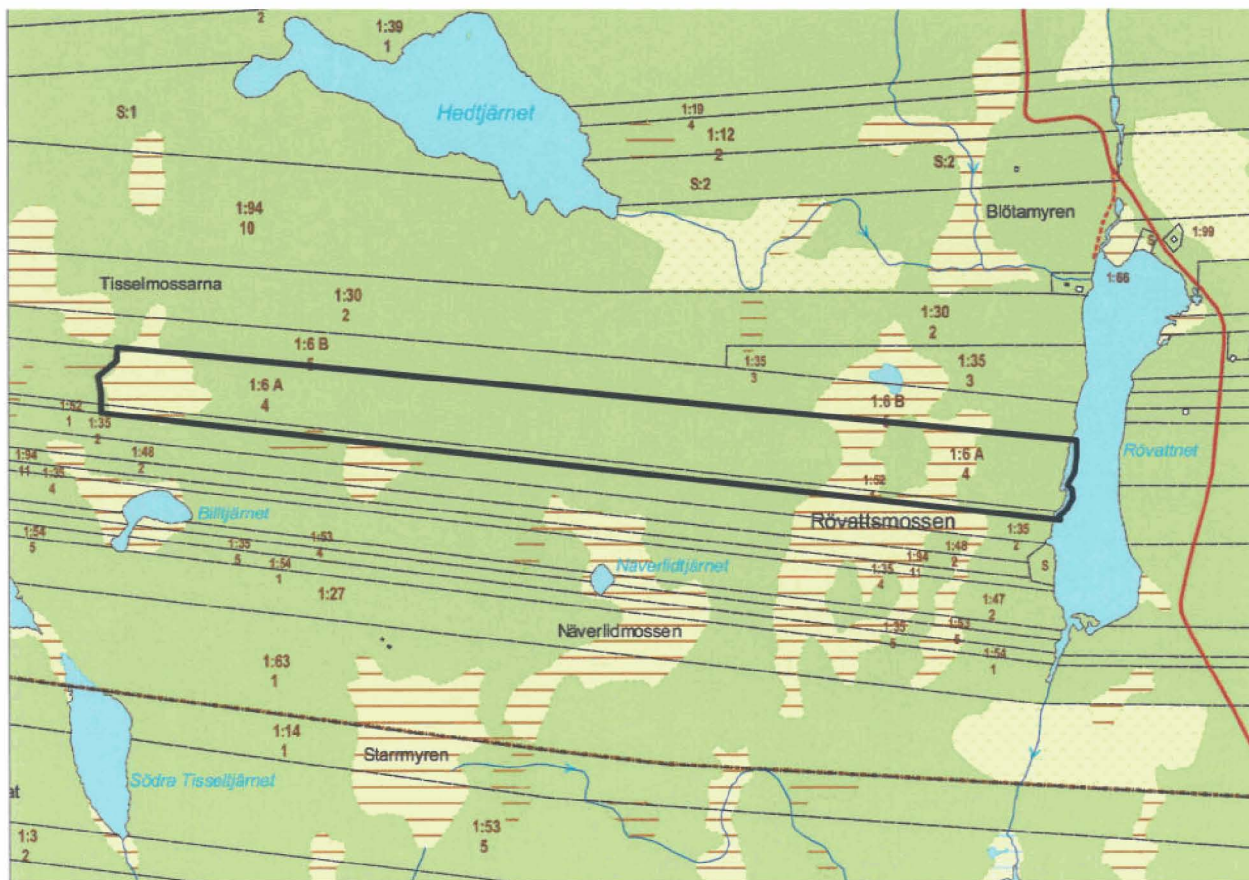
2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Värdefull, äldre, lövträdsrik barrskog. Viktiga strukturer som död ved, lövträd och gamla grova träd gör att området är en viktig livsmiljö för vitryggig hackspett och arter med samma krav på sin omgivning. På grund av att området brunnit är området rikt på asp. Det finns ett flertal hotade arter samt signalarter i området, bl.a. tretåig hackspett, större flatbagge, brunpudrad nållav, lunglav, vedtrappmossa och kandelabersvamp.

4 Skötselområden

Naturreservatet består bara av ett delområde. Nedan presenteras området med avseende på karaktär, värden, kvalitetsmål och föreslagen skötsel.

Figur 1. Skötselområdenas utbredning inom naturreservatet Påterudsskogen. Friluftsliv har eget skötselområde som innefattar hela reservatet.

4.1 Skötselområde 1

Naturreservatet Påterud är ett kuperat och varierat område på 22 hektar. Området sträcker sig från sjön Rövattnet i öster till Tisselmossarna i väster. Skogen består främst av lövträdsrik äldre barrskog med inslag av död och döende ved, lövträd och gamla grova träd. Lövträden består främst av gammal, grov asp.

4.1.2 Kvalitetsmål

Skogen bör på längre sikt bli naturskogslik, med hög andel döda och äldre träd.

4.1.3 Åtgärder

Fri utveckling.

4.4 Friluftsliv

Området ligger en bit från väg vilket gör naturreservatet otillgängligt.

4.4.1 Kvalitetsmål

I gränsen till naturreservatet bör det finnas information om reservatet och dess föreskrifter.

4.4.2 Åtgärd

Skyltning vid lämplig/lämpliga platser efter gränsen.

5 Uppföljning

5.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Reservatsskötaren ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts, vem som utfört dem samt när de genomförts. Dokumentationen ska redovisas till Länsstyrelsen.

I den årliga dokumentationen bör följande ingå:

- Skyltning
- Vad, vilka områden och tidsåtgång.

5.2 Uppföljning av kvalitetsmål

Reservatsförvaltaren ansvarar för att uppföljning av kvalitetsmål genomförs var 20:e år för:

- Andelen lövträd i delområde 4:1
- Tillståndet för äldre lövträd, främst asp i delområde 4:1
- Aspföryngring i delområde 4.1
- Andelen död ved i delområde 4:1

6 Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritering
Anläggningar för friluftslivet			
Informationstavla	Inom 2 år		1
Underhåll av skylt	Vid behov		2
Uppföljning/inventering			
Andel död ved	Vart 20:e år	4:1	3
Aspföryngring	Vart 20:e år	4:1	3
Andelen lövträd	Vart 12:e år	4:1	3

Tabell med sammanfattning av planerade skötselåtgärder. Områdena är klassade efter hur prioriterade åtgärderna är, enligt en skala där 1 är mest prioriterat och 3 är minst prioriterat.

7 Genomförd dokumentation

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 26 maj 1997 (Roger Gran) Nb 11B 6g 04 och Nv 11B 6h 02

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 2 juni 1997 (Roger Gran) Nv 11B 6g 05

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 25 juli 1997 (Roger Gran) Nb 11B 6h 01 och Nb 11B 6h 03

Skogsstyrelsen. Kompletterande nyckelbiotopsinventering. oktober 2005 (Jeanette Fahlstad)
Anita Andersson. *Påterud - ett naturskogsområde i Eda kommun, Naturvärdesbeskrivning.*
Stencil

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

dnr 511-10322-05

Bilaga 5

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen, Miljödepartementet.

OBS!

SKRIVELSEN SKALL DOCK SKICKAS ELLER LÄMNAS TILL
LÄNSSTYRELSEN.

- För att Ert överklagande skall kunna tas upp till prövning måste Er skrivelse ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet.
- Tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom ärendets diarienummer (numret överst till höger på beslutet).
- Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge postadress och telefonnummer. Telefonnummer till Er arbetsplats bör också anges.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni ringa eller skriva till Länsstyrelsen. Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av beslutet.